

**ДЕРЖАВНА ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПтС України)**

ОКРЕМЕ ДОРУЧЕННЯ

25. 08. 2015

Київ

№ 285-15

Відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, затвердженої Указом Президента від 20.05.2015 №276, та на виконання Робочого плану заходів ДПтС України щодо реалізації положень зазначеної Стратегії, затвердженого рішенням колегії ДПтС України від 16.07.2015 №6РК,

**Начальникам територіальних органів
ДПтС України**

1. Довести до відома персоналу кримінально-виконавчої інспекції та інших зацікавлених працівників, причетних до формування кадрового потенціалу персоналу пробації, рекомендації щодо профілю професійної компетентності працівника пробації (додаються). Ураховувати зазначені рекомендації в організації роботи з добору та професійної підготовки персоналу пробації.

*Строк (доведення до відома) –
до 26 серпня 2015 року*

**Начальникам Інституту кримінально-
виконавчої служби, Чернігівського
юридичного коледжу ДПтС України,
Білоцерківського училища підготовки
персоналу ДКВС України**

2. Ураховувати рекомендації щодо профілю професійної компетентності працівника пробації в організації навчання та підвищення професійного рівня персоналу пробації, а також в організації заходів наукового супроводу пробаційної діяльності.

ЯНЧУКУ О.Б.

3. Забезпечити контроль за виконанням цього окремого доручення.

Голова

В.М. Палагнюк

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОФІЛЮ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАЦІВНИКА ПРОБАЦІЇ

I. Призначення професії

Працівник служби пробації здійснює професійну діяльність, яка призначена забезпечити реалізацію державної політики у сфері пробації через виконання завдань та функцій пробації, визначених Законом України "Про пробацію".

Професійна діяльність працівника пробації повинна сприяти забезпеченню безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень, формуванню в державі системи справедливого правосуддя та скороченню кількості осіб, що утримуються в місцях позбавлення волі.

II. Вимоги професії до кандидата на посаду працівника пробації

Згідно з вимогами Законів України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» та «Про Державну службу» працівниками пробації можуть бути громадяни України, які мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста (бакалавра – для випускників Чернігівського юридичного коледжу ДПтС України) за напрямком підготовки: педагогічна робота, соціальна робота, психологія, право (правознавство).

Такі особи призначаються на посаду працівника пробації на добровільній, конкурсній основі за умови, якщо вони спроможні за своїми особистими, діловими, моральними якостями та станом здоров'я виконувати роботу.

Працівником пробації не може бути особа, яка раніше засуджувалася за вчинення злочину або стосовно якої кримінальне провадження було закрито за нереабілітуючими підставами; на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення; яка визнана за рішенням суду недієздатною або обмежено дієздатною.

При підборі кандидатур на посади працівників пробації варто урахувувати досвід роботи у сферах: державного управління, педагогічної, психологічної, соціальної роботи, надання соціальних послуг, а також досвід організації профілактичної та психокорекційної роботи з особами асоціальної спрямованості.

При розгляді кандидатур на посади працівників пробації рекомендується використовувати визначене законодавством право на встановлення випробувального терміну (до шести місяців). Випробувальний термін

мотивуватиме кандидатів на посади до успішного проходження навчання та стажування та дозволить прийняти рішення про призначення кандидата на посаду працівника пробації з урахуванням оцінки, яка підтверджує рівень знань, необхідних для виконання професійних завдань.

Кожен працівник пробації повинен пройти підготовку за спеціально розробленою навчальною програмою та відповідне стажування.

III. Зміст роботи працівника пробації

Підготовка досудових доповідей щодо обвинувачених.

Здійснення нагляду за засудженими до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, за особами, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням, звільненими від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років.

Виконання певних видів покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Проведення соціально-виховної роботи із засудженими.

Реалізація пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.

Здійснення заходів з підготовки осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, до звільнення.

Направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів.

Координація діяльності волонтерів пробації.

Реалізація інших заходів, передбачених законом, спрямованих на виправлення засуджених та запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень.

Взаємодія з судом, прокуратурою, органами внутрішніх справ, іншими державними та недержавними організаціями для виконання завдань пробації.

IV. Вимоги професії до знань працівника пробації¹

---

¹ Для реалізації набутих знань у професійній діяльності теоретичне навчання працівника пробації повинно поєднуватися практичними вправами, стажуванням на посаді та практикою на робочому місці під час випробувального терміну та супроводжуватися консультаціями, порадами та оцінкою досвідчених фахівців.

Працівники пробації, які будуть працювати з особливими категоріями засуджених, повинні отримати спеціальну підготовку, а ті, які реалізують пробаційні програми - спеціальну підготовку та дозвіл на здійснення такої діяльності на підставі проведеної оцінки вмінь щодо їх реалізації.

Працівники пробації повинні періодично, але не менше одного разу на два роки, проходити обов'язкове навчання з підвищення кваліфікації.

Для набуття умінь, необхідних для виконання роботи, працівник пробації повинен пройти спеціальне навчання та отримати знання з наступних напрямів:

Основоположні права та свободи людини і громадянина, положення Конституції України.

Закон України "Про пробацію", акти Кабінету Міністрів України та інші нормативно-правові акти, які регулюють правовідносини, що регламентують порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та застосування пробації в Україні, структуру та повноваження органу пробації.

Положення міжнародних документів, що містять основні принципи застосування заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням, та стандарти пробації.

Порівняльний аналіз законодавства та організації заходів громадського впливу у європейських країнах. Стандарти пробації, що закріплені у Рекомендації СМ/Rec(2010)1 Комітету Міністрів державам-членам про Правила Ради Європи про пробацію.

Повноваження персоналу пробації, права та обов'язки суб'єктів пробації і порядок забезпечення їх реалізації.

Норми професійної етики персоналу пробації, державного службовця та основні положення антикорупційного законодавства України.

Основи правознавства, педагогіки, психології, соціальної роботи в обсязі, необхідному для виконання завдань пробації.

Правові підстави і порядок складання досудових доповідей щодо обвинувачених.

Методи збору та аналізу інформації про особистість обвинуваченого (засудженого), оцінки ризиків вчинення повторного правопорушення та визначення криміногенних факторів впливу на його поведінку.

Форми та методи соціально-виховної роботи з особами, до яких застосовано пробацію та їх особливості щодо спеціальних категорій суб'єктів пробації.

Нормативні підстави та порядок здійснення волонтерської діяльності у цілому та, зокрема, у пробації.

Порядок розробки та реалізації пробаційних програм.

Порядок складання та ведення службової документації.

Методи когнітивно-поведінкової терапії та просоціального моделювання.

Техніка проведення мотиваційного інтерв'ю із засудженим.

Організація ведення справи (кейс-менеджмент).

V. Вимоги професії до умінь працівника пробації

Для виконання роботи, яку передбачає професія, працівник пробації повинен реалізувати набуті знання через такі уміння:

Володіти знаннями щодо міжнародних та національних нормативно-правових актів, що регламентують правовідносини, пов'язані із основними

принципи та застосування заходів, альтернативних тюремному ув'язненню, та стандарти пробації. Збирати та аналізувати інформацію про вплив криміногенних факторів на поведінку обвинуваченого (засудженого).

Проводити оцінку ризиків вчинення обвинуваченим (засудженим) повторного кримінального правопорушення.

Складати соціально-психологічну характеристику на обвинуваченого (засудженого).

Готувати рекомендації щодо заходів, спрямованих на мінімізацію ризику повторного вчинення кримінальних правопорушень обвинуваченими (засудженими).

На підставі аналізу інформації про особу обвинуваченого готувати висновок про можливість виправлення обвинуваченого без обмеження волі або позбавлення волі на певний строк у разі його засудження.

Готувати та подавати до суду досудову доповідь.

Організувати виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.

Здійснювати нагляд за засудженими.

Налагоджувати ефективні комунікації з суб'єктами пробації. Вміти проводити мотиваційне інтерв'ю із засудженим.

Організувати ведення справи (кейс-менеджмент) суб'єкта пробації. Складати індивідуальний план нагляду та соціально-виховної роботи із засудженим з урахуванням оцінки ризиків повторного вчинення кримінальних правопорушень.

Забезпечувати реалізацію індивідуального плану, проведення оцінки результатів.

Застосовувати методи когнітивно-поведінкової терапії та просоціального моделювання.

Проводити із засудженими індивідуально-профілактичні та соціально-виховні заходи.

Організувати надання засудженим консультативної, психологічної та інших видів допомоги, необхідної для їх соціальної реабілітації.

Ефективно застосовувати методи мотивування засуджених до участі у виховних заходах, програмах та соціально корисній діяльності, працевлаштування та вступу на навчання.

Реалізувати пробаційні програми стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, згідно з компетенцією.

Проводити підготовку осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, до звільнення з метою їх трудового і побутового влаштування після звільнення за обраним ними місцем проживання.

Здійснювати координацію діяльності волонтерів пробації.

Забезпечувати дотримання вимог закону про захист персональних даних, які використовуються у службовій діяльності.

Налагоджувати взаємодію та підтримувати зв'язки з державними та недержавними організаціями для виконання завдань пробації.

Вміти користуватися базами нормативних документів.

Володіти діловою мовою.

Вміти складати документи та працювати з великим обсягом інформації.
Користуватися інформаційними технологіями в обсязі, необхідному для роботи.

VI. Вимоги професії до розвитку

З метою досягнення кращих показників роботи та професійного розвитку працівнику пробації рекомендується удосконалювати особисті та ділові якості, у першу чергу:

Комунікабельність.

Коректність, тактовність, уважність у спілкуванні.

Об'єктивність та неупередженість суджень.

Толерантність, вміння встановлювати довірливий контакт та уникати конфліктних ситуацій.

Спостережливість.

Самостійність у пошуку рішень.

Соціальний інтелект (вміння адекватно сприймати і аналізувати соціальні ситуації та інших людей).

Дисциплінованість та відповідальність.

Відкритість та активність у роботі.

Вміння лаконічно і зрозуміло для співрозмовника висловлювати свої думки, аргументувати свою позицію.

Розуміння важливості виконуваної роботи та прагнення до підвищення професійних знань, умінь та навичок.

**Начальник управління
кримінально-виконавчої інспекції
апарату ДПтС України**

О.Б. Янчук